

Thực trạng và giải pháp nâng cao hiệu quả giáo dục lý luận chính trị cho cán bộ, công chức cấp cơ sở trong tình hình mới tại huyện Sơn Tịnh, tỉnh Quảng Ngãi

ThS NGUYỄN THỊ MINH VIỆT

Trung tâm Chính trị huyện Sơn Tịnh, tỉnh Quảng Ngãi; Email: ntmvietquangngai@gmail.com

Tóm tắt: Trong bài viết này, bằng phương pháp tổng kết kinh nghiệm thực tiễn, tác giả tập trung nghiên cứu quá trình lãnh đạo, tổ chức thực hiện công tác giáo dục lý luận chính trị của huyện Sơn Tịnh, tỉnh Quảng Ngãi trên nhiều phương diện. Từ đó, đề xuất hệ thống giải pháp đồng bộ từ nhận thức đến tổ chức hành động thực tiễn nhằm nâng cao chất lượng lãnh đạo công tác này trong thời gian tới.

Từ khóa: Sơn Tịnh; giáo dục lý luận chính trị; cán bộ; công chức.

1. Thực trạng công tác giáo dục lý luận chính trị cho đội ngũ cán bộ, công chức cấp cơ sở thời gian qua

Sơn Tịnh là một huyện đồng bằng nằm ở phía bắc tỉnh Quảng Ngãi. Từ năm 2014 trở về trước, huyện Sơn Tịnh có 21 đơn vị hành chính cấp xã; sau khi thực hiện điều chỉnh địa giới hành chính theo Nghị quyết số 123/NQ-CP ngày 12.12.2013 của Chính phủ, kể từ ngày 01.4.2014, huyện Sơn Tịnh còn lại 11 đơn vị hành chính cấp xã. Đến cuối năm 2021, dân số toàn huyện là 96.405 người; diện tích tự nhiên: 243,1 km². Mật độ dân số: 395,7 người/km². Tổng số cán bộ, công chức cấp cơ sở của 11 xã trên địa bàn huyện là 221 người (cán bộ là 101, công chức là 120), có độ tuổi tương đối trẻ, trình độ đại học chiếm tỷ lệ trên 84%⁽¹⁾. Trong những năm qua, đội ngũ cán bộ, công chức cấp cơ sở của huyện luôn được cấp ủy đảng và chính quyền quan tâm, phát triển về mọi mặt, đã có bước phát triển cả về số lượng, chất lượng và năng lực tổ chức; luôn có bản lĩnh chính trị vững vàng, có phẩm chất đạo đức trong sáng, kiên định lập trường, mục tiêu, quyết tâm thực hiện đường lối đổi mới của Đảng, trưởng thành trong hoạt động sản xuất, trong thực tế lãnh đạo quản lý.

Thứ nhất, công tác lãnh đạo, chỉ đạo, xây dựng kế hoạch và tổ chức thực hiện kế hoạch được triển khai nghiêm túc. Dưới sự lãnh đạo, chỉ đạo của Ban Thường vụ Tỉnh ủy, Ban Tuyên giáo Tỉnh ủy Quảng Ngãi, trực tiếp là Đảng bộ huyện Sơn Tịnh, hằng năm Ban Thường vụ Huyện ủy xây dựng kế hoạch và hướng dẫn công tác lý luận chính trị phù hợp với tình hình thực tế tại địa phương.

Thứ hai, từ năm 2010 đến nay, Trung tâm chính trị huyện đã mở được 08 lớp Sơ cấp lý luận chính trị với số lượng 369 học viên; mở 22 lớp đảng viên mới với 2.941 học viên; mở 23 lớp đối tượng kết nạp Đảng với 1.304 học viên; xét và công nhận trình độ tương đương sơ cấp lý luận chính trị cho 533 đối tượng. Ngoài ra, Trung tâm đã mở 51 lớp bồi dưỡng lý luận chính trị và nghiệp vụ, chuyên đề, cập nhật kiến thức với 5.263 học viên; 35 lớp bồi dưỡng quốc phòng an ninh đối tượng 4 với 3.397 học viên; phối hợp với Trường Chính trị tỉnh Quảng Ngãi mở 07 lớp Trung cấp lý luận chính trị - hành chính với số lượng 530 học viên⁽²⁾.

Thứ ba, công tác quán triệt, học tập các chỉ thị, nghị quyết của Đảng luôn nhận được sự quan tâm lãnh đạo, chỉ đạo sâu sát của các cấp ủy Đảng từ huyện đến cơ sở. Ngay sau khi chỉ thị, nghị quyết của Đảng được ban hành, Huyện ủy đã tham mưu cho Ban Thường vụ Huyện ủy xây dựng kế hoạch học tập, quán triệt; chuẩn bị đầy đủ các điều kiện về cơ sở vật chất, tài liệu nghiên cứu, đồng thời tổ chức triển khai và thẩm định chương trình hành động thực hiện sát với tình hình địa phương, đơn vị; kiểm tra, đôn đốc việc thực hiện các chỉ thị, Nghị quyết Đại hội lần thứ XIII của Đảng, Nghị quyết Đại hội Đảng bộ tỉnh Quảng Ngãi lần thứ XX và Nghị quyết Đại hội Đảng bộ huyện Sơn Tịnh lần thứ XIX, nhiệm kỳ 2020 - 2025.

Thứ tư, đội ngũ giảng viên, báo cáo viên có bản lĩnh chính trị vững vàng, kiên định, hiểu biết thấu đáo những vấn đề lý luận cơ bản, có lý tưởng cao đẹp, niềm tin vững chắc vào con đường mà Đảng ta và Chủ tịch Hồ Chí Minh đã chọn, gương mẫu về mọi mặt, nhất là

về tư tưởng, đạo đức, lối sống, phong cách.

Thứ năm, đội ngũ cán bộ, công chức cấp cơ sở với độ tuổi tương đối trẻ, trình độ đại học chiếm tỷ lệ cao, được đào tạo, bồi dưỡng và đa dạng hoá các hình thức học tập thường xuyên để nâng cao kiến thức, kỹ năng nghiệp vụ, bản lĩnh chính trị, đạo đức lối sống. Cán bộ, công chức được tạo điều kiện kết hợp giữa học tập trung và đi thực tế để điều tra, nghiên cứu, xử lý tình huống, nắm bắt những vấn đề nổi cộm, bức xúc; thường xuyên nỗ lực, bám sát chỉ đạo của Trung ương, của tỉnh, của huyện. Đồng thời, chủ động xử lý công việc, có khả năng tự học, tự nghiên cứu, phân tích, đánh giá vấn đề, đối thoại để rèn luyện phương pháp, kỹ năng xử lý tình huống, vận dụng linh hoạt trong giải quyết công việc thực tế tại cơ sở.

Tuy nhiên, trước yêu cầu, nhiệm vụ hiện nay, công tác giáo dục lý luận chính trị ở huyện vẫn còn một số tồn tại, cụ thể:

- Việc triển khai đổi mới nội dung và phương pháp giáo dục lý luận chính trị cho cán bộ cấp cơ sở còn chậm, vẫn còn nặng về lý luận chung và dàn trải. Việc cử cán bộ đi học có nơi ít, nơi nhiều, một số cán bộ cơ sở chưa đạt chuẩn quy định về học vấn, chuyên môn nghiệp vụ, chưa được đào tạo về lý luận chính trị, chưa đáp ứng được nhu cầu đào tạo, bồi dưỡng hiện nay của huyện. Do đó, khi xử lý công việc còn thiếu sự quyết đoán, tư duy độc lập, chưa vận dụng đúng đường lối, chủ trương của Đảng vào thực tiễn của địa phương.

- Một số báo cáo viên, giảng viên trực tiếp giảng dạy chính trị còn hạn chế về năng lực, phương pháp giảng dạy, nghiệp vụ sư phạm, chưa đầu tư nhiều thời gian cho chuyên môn.

Nguyên nhân của những hạn chế là:

- Việc nhận thức về vị trí, vai trò, quyền hạn của đội ngũ những người trực tiếp giáo dục lý luận chính trị cho cán bộ, công chức cấp cơ sở so với yêu cầu nhiệm vụ vẫn còn hạn chế.

- Một bộ phận cán bộ, công chức cấp cơ sở chưa ý thức được trách nhiệm trong việc tu dưỡng, tự rèn luyện học tập lý luận chính trị một cách hiệu quả.

- Việc đầu tư cơ sở vật chất cho giáo dục lý luận chính trị chưa tương xứng với yêu cầu đổi mới nội dung, chương trình và phương pháp dạy - học hiện nay.

2. Giải pháp nâng cao hiệu quả giáo dục lý luận chính trị cho cán bộ, công chức cấp cơ sở tại huyện Sơn Tịnh, tỉnh Quảng Ngãi

2.1. Đổi mới về nội dung, chương trình giáo dục lý luận chính trị phù hợp với tình hình mới

Căn cứ Hướng dẫn của Ban Tuyên giáo Trung ương và các đoàn thể chính trị - xã hội của tỉnh, huyện cần tiến hành rà soát, đổi mới nội dung, chương trình, loại bỏ những nội dung không thiết thực với đặc điểm địa phương mình; phân định rõ ràng các lớp, các chuyên đề, tránh tình trạng chồng chéo, trùng lặp. Đồng thời, bổ sung những nội dung mới, chương trình bồi dưỡng, cập nhật kiến thức lý luận chính trị và tiến bộ khoa học công nghệ phù hợp với quan điểm, đường lối của Đảng và chính sách, pháp luật của Nhà nước gắn với điều kiện kinh tế, văn hóa, xã hội trên địa bàn huyện. Trung tâm Chính trị huyện cần rà soát lại quy trình đào tạo, bồi dưỡng cho từng đối tượng và thực hiện theo đúng Quyết định 883-QĐ/BTGTW ngày 24.11.2021 của Ban Tuyên giáo Trung ương để sớm hoàn thiện chương trình đào tạo, bồi dưỡng phù hợp với yêu cầu mới.

2.2. Đổi mới phương pháp giáo dục lý luận chính trị

Trong giáo dục chính trị tư tưởng, giảng viên không nên tuyên truyền một chiều, mà cần có thảo luận, tranh luận, trao đổi dân chủ để tìm hiểu vấn đề một cách đa chiều, sâu sắc. Người dạy cũng cần kết hợp nhuần nhuyễn giữa phương pháp giảng dạy truyền thống và phương pháp hiện đại, nêu cao tác phong độc lập suy nghĩ, tự do tư tưởng, xác định nội dung cốt lõi, trọng tâm, khắc phục tình trạng qua loa, phiến diện.

Cần tăng cường nội dung bổ trợ, cập nhật thông tin sát với từng đối tượng, từng thời điểm; tập trung quán triệt sâu sắc những nội dung mới theo các chỉ thị, nghị quyết của Đảng. Tổ chức các chương trình giáo dục về tình hình nhiệm vụ chính trị, nhiệm vụ kinh tế - xã hội đối với từng địa phương trên địa bàn huyện. Gắn công tác giáo dục chính trị, tư tưởng với việc thực hiện Nghị quyết Trung ương 4 khóa XII về tăng cường xây dựng, chỉnh đốn Đảng; ngăn chặn, đẩy lùi sự suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” trong nội bộ; Kết luận số 01-KL/TW ngày 18.5.2021 của Bộ Chính trị về tiếp tục thực hiện Chỉ thị số 05-CT/TW ngày 15/5/2016 của Bộ Chính trị về “đẩy mạnh học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh” và các quy định về nêu gương của Trung ương,

của tỉnh.

2.3. Nâng cao trình độ cho đội ngũ giảng dạy lý luận chính trị

Chú trọng và tạo điều kiện cho họ tham gia các lớp bồi dưỡng, tập huấn cơ bản; có kế hoạch kiểm tra, giám sát và đánh giá kết quả, khen thưởng các giảng viên, báo cáo viên có thành tích trong cải tiến, đổi mới phương pháp; cần trang bị đầy đủ và đồng bộ các phương tiện, trang thiết bị cần thiết để báo cáo viên, giảng viên thực hiện bài giảng hiệu quả.

Tăng cường các hoạt động nghiên cứu thực tế đối với đội ngũ giảng viên, báo cáo viên để nắm bắt những vấn đề thực tiễn ở địa phương, cơ sở để vận dụng vào các bài giảng và hoạt động nghiên cứu khoa học. Trên cơ sở đạo đức nghề nghiệp, đội ngũ báo cáo viên, giảng viên cần nâng cao ý thức tự học tập, tự rèn luyện, có tinh thần say mê, sáng tạo trong công việc, tích cực nghiên cứu để tích lũy kinh nghiệm, kiến thức; cống hiến hết sức trí tuệ cho công tác giảng dạy, đầu tư cho từng tiết giảng, bài giảng đạt hiệu quả cao.

2.4. Phát huy tính tích cực, ý thức tự học tập, rèn luyện của cán bộ, công chức cấp cơ sở

Chủ tịch Hồ Chí Minh đã dạy “*học để biết, học để làm việc, học để phục vụ cách mạng, phục vụ nhân dân, học để làm người*”. Tự học tập, rèn luyện bền bỉ suốt đời là con đường cơ bản tự vươn lên hoàn thiện mình với tinh thần tự giác, phấn đấu thường xuyên, liên tục, có mục đích, có kế hoạch, bám sát tình hình để điều chỉnh, thích nghi với công việc, với thời cuộc và hợp với lòng dân, ý Đảng.

Các đảng ủy cơ sở cần tạo điều kiện cho cán bộ, công chức đơn vị mình tìm hiểu, học tập các tấm gương tiêu biểu về bản lĩnh chính trị, đạo đức, lối sống. Xây dựng môi trường công tác bảo đảm đầy đủ, kịp thời các chế độ, tiêu chuẩn đời sống văn hóa, tinh thần, làm cho vấn đề tự học tập trở thành nhu cầu tự giác của mỗi người cán bộ cơ sở. Tăng cường đấu tranh trên lĩnh vực tư tưởng, văn hóa, phản bác những quan điểm, luận điệu sai trái của các thế lực thù địch; giữ vững bản lĩnh chính trị, lập trường tư tưởng của mỗi cán bộ, công chức cấp cơ sở; thường xuyên cập nhật tình hình chính trị - thời sự, kịp thời thông tin định hướng tư tưởng dư luận trong cán bộ và nhân dân trước những sự kiện phức tạp, nhạy cảm.

2.5. Tăng cường công tác kiểm tra, đánh giá

Để đánh giá kiến thức và kỹ năng của học viên

tham gia học tập một cách toàn diện, cần chú trọng đến khâu kiểm tra, đánh giá kết quả giáo dục lý luận chính trị rèn luyện cho người học phương pháp tư duy mới, những kỹ năng viết bài và phương pháp tích lũy kiến thức trong quá trình học tập; giúp người học củng cố, nâng cao và hệ thống hóa lại toàn bộ kiến thức được trang bị kết hợp với kinh nghiệm thực tế công tác để từ đó họ có tư duy mới trong quá trình giải quyết các nhiệm vụ cụ thể của địa phương.

2.6. Tăng cường cơ sở vật chất, kỹ thuật cho công tác giáo dục lý luận chính trị

Huyện cần quan tâm đầu tư cơ sở hạ tầng phục vụ tốt cho công tác giáo dục lý luận chính trị; xây dựng trụ sở riêng cho Trung tâm Chính trị huyện hoạt động, đảm bảo về diện tích sử dụng và các trang thiết bị phục vụ giảng dạy, học tập. Tận dụng tập trung khai thác có hiệu quả nguồn lực của huyện và cơ sở, tăng cường sự phối kết hợp và tạo điều kiện của các sở, ban, ngành, địa phương trong và ngoài huyện; tăng cường sự đồng thuận, hiến công, hiến kế trong tập thể lãnh đạo, đội ngũ viên chức Trung tâm.

Tóm lại, việc nâng cao hiệu quả giáo dục lý luận chính trị có tầm quan trọng đặc biệt. Cấp ủy, chính quyền huyện Sơn Tịnh, tỉnh Quảng Ngãi cần xác định đây là nhiệm vụ hàng đầu và xuyên suốt trong công tác tổ chức xây dựng Đảng, xây dựng hệ thống chính trị để có quyết tâm thực hiện một cách đồng bộ, toàn diện. Đây chính là cơ sở vững chắc góp phần thực hiện thắng lợi các mục tiêu, nhiệm vụ mà Nghị quyết Đại hội lần thứ XIII của Đảng và Nghị quyết đại hội Đảng bộ huyện Sơn Tịnh lần thứ XIX, nhiệm kỳ 2020 - 2025 đề ra./.

(1) UBND huyện Sơn Tịnh (2022), *Báo cáo số 71/BC-UBND ngày 07.3.2022 của UBND huyện Sơn Tịnh về Công tác quản lý, sử dụng, thực hiện chế độ, chính sách đối với cán bộ, công chức cấp xã; người hoạt động không chuyên trách ở cấp xã, ở thôn và người trực tiếp tham gia công việc của thôn*, tr.1, 2.

(2) Huyện ủy Sơn Tịnh (2022), *Kế hoạch số 59 - KH/HU ngày 18.3.2022 của Huyện ủy Sơn Tịnh về thực hiện Kết luận số 21-KL/TW ngày 25.10.2021 của Hội nghị lần thứ tư Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa XIII về đẩy mạnh xây dựng, chỉnh đốn Đảng và hệ thống chính trị; kiên quyết ngăn chặn, đẩy lùi, xử lý nghiêm cán bộ, đảng viên suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, biểu hiện “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa”*, tr.3